

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6.—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velicu.**

Sumarul:

Necesitatea cunoștințelor de cultură generală pentru comerciant și industriaș. — Corespondența Disarion, Roman - Gh. Barișiu. — Liberalism economic sau intervenționism de stat. — Transformarea acțiunilor. — Modificarea legii pentru rejaecerea ereditului. — *Cronică*: Banca „Albina”. — *Bilanț*: „Țânțăriana”, casă de păstrare și credit popular în Țânțari.

Necesitatea cunoștințelor de cultură generală pentru comerciant și industriaș.

La noi s'a pus de mult problema românizării comerțului și industriei, cari din păcate se mai găsesse încă în mâini străine. Nu s'a trecut la aplicarea practică a legilor existente, până la regimul legionar. Desigur că în dezvoltarea subiectului propus, nu ne interesează cauzele datorită cărora comerțul și industria românească aparțin străinilor, și nici mijloacele recent întrebuintate pentru completa românizare a economiei naționale. Am făcut totuși introducerea aceasta, întrucât din cele întâmplate s'a constatat necesitatea cunoștințelor, nu de cultură generală, ci tocmai de cultură profesională. Și aici am vrut să ajungem, că domeniul economic, cel mai important în viața statului, e și cel mai gingaș.

Experiența relativ scurtă, ne-a dovedit, că nu ajunge să iei omul de pe stradă, să-l pui după fețgea ca să vândă

mărfuri și în plus să conducă un comerț. Ori câte cunoștințe de cultură generală ar avea acesta, fără pregătirea profesională nu poate face ispravă și în cel mai scurt timp duce la faliment comerțul sau întreprinderea respectivă. Accentuăm aceasta întrucât din ea se impune constatarea, că numai cunoștințele de cultură generală nu ajung pentru a putea fi un bun negustor, un bun comerciant sau un bun industriaș.

Să vedem acum dacă cunoștințele profesionale singure ajung unui comerciant sau industriaș. Acolo unde e vorba de laborator, necesitatea cunoștințelor de cultură generală poate nu-i așa de mare. Se schimbă complet situația unui comerciant sau industriaș, care, pe lângă pregătirea sa profesională are absolută nevoie și de o cultură generală. Lipsit de cunoștințe generale, nu întâlnești în viața economică un bun comerciant sau industriaș. Nu ne putem închipui un meseriaș cât de modest, lipsit de cele mai elementare cunoștințe generale. Un exemplu. Chiar ultimul pantofar are nevoie de cunoștințe generale, pe lângă cele strict profesionale. Clientela lui, zilnic alta, are o mentalitate curioasă, și de felul cum va ști să o servească, nu numai în executarea promptă și conștiințioasă profesională, ci și de felul cum o tratează, ca manieră, ca înțelegere, ca bună cuviință, elemente care aparțin unei culturi generale, oricât ar fi de neîn-

semnate, depinde progresul lui, prin câștigarea și mai ales prin conservarea acestei clientele. Și ceea ce se petrece cu un modest meseriaș, același lucru îl găsim la comerciant, ca și la marele industriaș. Nu concepem un contabil care să nu fi auzit de Eminescu. Și alt exemplu mai elocvent. Un agent de asigurare, oricât ar fi de stăpân pe materia lui, va reuși el să facă asigurări cu preoții de o pildă, dacă n'a auzit vreodată de marele Șaguna, iar Patriarhul și Mitropolitii de azi îi sunt complet necunoscute? Ne îndoim de reușita acestuia. Comerciantului și industriașului — cari vin atât de des în contact cu clienți din toate categoriile sociale — cunoștințele de cultură generală le sunt indispensabile. Repetăm și subliniem, că mentalitatea publicului e foarte diferită și fiecare așteaptă să fie servit cât mai bine și mai ales după gustul propriu. Comerciantul și industriașul sunt obligați să se acomodeze clientelei lor, iar nicidecum aceasta nu-i silită a se acomoda negustorului. Nu-mi convine cum mă servește cutare comerciant, nu-i fac reproșuri, nu-i dau lecții de educație, nici nu țin cu el școală, ci pur și simplu nu-i mai calc în prăvălie. Il ocolesc. Merg acolo unde simt că sunt mai bine servit. Asta-i mentalitatea generală a publicului. Poate să fie greșită, poate să nu fie, dar nu asta interesează acum. Sprijinirea efectivă a comerțului românesc este o datorie a bunilor români. Însă, singur faptul că firma poartă un nume românesc, nu-i suficientă garanție pentru marile publice. Nu poți sta în ușa magazinului impunând românului să cumpere dela tine și nu mai dela tine. La început poate îți intră în prăvălie, însă dacă nu-l servești după gustul lui, fie în alegerea calității mărfurilor, fie în felul de a te ști purta cu el, cu toată siguranța că a doua oră nu-l mai întâlnești.

Göthe a spus cândva, că e mai ușor să ajungi maestru, dar e mult mai greu să rămâi maestru. Pentru aceasta trebuie să știi să fii mereu ucenic. Un adevăr experimentat des este, că mult mai ușor câștigi o poziție, decât o poți păstra. Exact ca în comerț și în industrie, mult mai lesne câștigi o clientelă, decât o poți cultiva, păstra. Succesul în viața economică este fructul de o parte a pregă-

tirii profesionale, iar de alta al elementelor de cultură generală, de care dispune fie comerciantul, fie industriașul.

În concluzie, pentru un bun comerciant sau industriaș necesitatea cunoștințelor de cultură generală, este tot atât de însemnată ca și nevoia pregătirii profesionale.

Să revenim la situația din țara noastră. Ni se impune constatarea, în urma experiențelor recente, că elemente dornice să îmbrățișeze comerțul și industria, elemente cu mulțumitoare pregătire de cultură generală, lipsindu-le cunoștințele profesionale, ca și practica îndelungată comercială, n'au putut face față situației date.

Din acest motiv, și considerând situația actuală a românilor din viața comercială și industrială a țării, suntem de părere, că în fiecare oraș să se organizeze, fie de Camerele de Industrie și Comerț, fie de Camerele de Muncă, ori de profesorii Școalelor Comerciale și Industriale, cursuri practice profesionale și de cultură generală. Iar elementele tinere românești să fie îndreptate la audierea lor.

Vrem să romanizăm comerțul și industria țării; foarte frumos. S'a început împlinirea faptică a acestui proces economic național. În locul firmelor jidovești, ce-i drept deocamdată puține ca număr, au apărut nume autentice românești. Motiv de bucurie și înălțare românească. Dar vorba lui Göthe, cum se va menține acest comerciant român în economia țării, dacă el niciodată nu a fost ucenic? Va ști el să fie în același timp patron și ucenic? Un semn de întrebare și un răspuns greu. Pentru aceștia cursurile profesionale practice sunt de nebanuită însemnatate. Ca și pentru toți românii din viața economică. Procesul romanizării fiind în curs de împlinire, ar fi de dorit să se treacă cât mai grabnic la realizări practice, la muncă, la pregătirea profesională și generală a tinerilor români. Timpul de azi este scump, iar întârzierile sunt dăunătoare intereselor economiei naționale. Inițiativa statului să fie înțeleasă, și din inițiativa particulară să se ajungă la perfecționarea profesională.

Bănuim, că odată evreii înlocuiți din economia țării, procesul romanizării nu-i

de loc terminat. Abia atunci urmează lupta grea pentru încheierea economiei românești. Ori această luptă care parcurge un drum spinos, are lipsă de elemente foarte bine pregătite pentru viața practică comercială și industrială, Elemente de bază ale noii economii românești.

La muncă deci, la pregătirea profesională și culturală a comercianților și industriașilor români, de mâine.

ION D. PITU.

Correspondența Visarion Roman - Gh. Barițiu.

(Urmare.)

Nu știu dacă pentru aceea sau nu, dar n'a eșit nimeni cu tuzul¹⁾. Singurul obiect, care s'a pertractat, a fost că ce să facă acum comunele respective față cu aceea ordinațiune. Aibă orice cuget opozițiunea, aici, nu curând îi veți vedea reeșind și eu cred că suntem asigurați de cel puțin pe 2 ani.²⁾

Am fost trimis singur la d-l Măcelariu³⁾ pentru intrarea sa la banca „Transilvania“. Se n'țelege c'am vorbit și ceva politică la olaltă; experiențele ce le făcui nu m'au îmbucurat. D-sa se vede că prin declarațiunile astea de neparticipare la alegeri, își vede nimicit orice plan al său, căci tare mi-a vorbit în contra, încât m'am convins ca niciodată, că dela ce lucruri mici depind și evenimentele mari. Dacă nu eșiam noi aici deodată și pe neașteptate cu programul nostru, ci mai întrebam în dreapta și stânga, nu se făcea nicăiri absolut nimica. Firește mai e mult încă de făcut, ca declarațiunile să se susțină în tot locul și în ziua alegerii. Dar eu cred că oricine ele tot și-au avut glasul.

În Sibiu, la inițiativa d-lui Bologa, vom reînființa casina română.

D-l Măcelariu zice c'a trimis lui Pechy⁴⁾ o singură scrisoare la provocarea cunoscută și fiindcă el nu i-a răspuns nimic la aceea, nu i-am mai scris... De venirea la Brașov s'a lăsat deocamdată. Consiliul de administrație al băncii „Transilvania“ are de cuget a cere și în România concesiune pentru lățirea băncii, a înființa la București o direcțiune generală filială pentru toată România și cu conducerea ei a încredințat pe d-l Măcelariu. Mai puțin ca 5-6000 fiorini n'ar avea D-sa pe an atunci.

Al D=voastră

Sibiu, 17 Februarie 1869.

Stimător
Visarion Roman.

¹⁾ Cartea hotăritoare în jocul de cărți unghurești.

²⁾ De imposibilitatea lor de a schimba direcțiunea politică a pasiviștilor.

³⁾ Dr. Elie Măcelariu, consilier guvernial. (1822—1891).

⁴⁾ Emanuel Péchy, comisar régesc încredințat cu instrucțiuni speciale pentru conducerea guvernului ardelean (Cluj).

8.

Mult Onorate Domnule!

În urma mergerii mele la Miercurea, d-l Măcelariu a trebuit să vie însuși la Sibiu, spre a vorbi cu consilierii „Transilvaniei“ în cauza, de care v'am scris. El petrece acum de Miercuri aici. Astăzi, vrând să plec pentru vreo 2 zile la Rășinari, am mers la d-nu Bologa¹⁾ să-mi iau aviz. S'a întâmplat de era și D-nu Măcelariu acolo. După o vorbă și alta vine treaba la politică. Așa am dat-o cu aceste vorbe. „Ați cetit ce zice Mureșan în „Gazeta“, că nu va mai primi polemice, personale, până nu vede inteligența noastră transilvană organizată și disciplinată într'un feliu cu comitete: central, ținutal și comunal“.

B(ologa). „Dar; am cetit, și într'adevăr am avea lipsă să ne adunăm odată cri și cum. Uitați, Ungureni ne-au întrecut“.

Eu. „Cine e de vină? Un singur om - îl știți?

M(ăcelariu) „Așa e, dar n'avem ce face“.

Eu. „Am avea ce face dacă am vrea“.

M. „Și ce am putea face după părerea D-tale?”

Eu. „Au cugeți Domnia Ta, că fără Ș. noi perim, și fără învoirea lui să nu putem face nici când ceva. Te rog, nu ne batjocori așa“.

M. Apoi vezi, ea n'are cine ne aduna.

B. Da tu ne-ai putea convoca.

Eu. Firește! Unde stă scris, că până e lumea tot capii bisericii să ne conducă. În conferința dela Timișoara văd că n'a fost niciun episcop.^{1 bis)}

M. Aceia n'au condus-o nici când națiunea, însă noi ce cuvânt de scuză am avea față de Ș.

Eu. Aceea că: 1) a avut destul timp a-și face datoria și n'a voit nici chiar atunci, când era rugat prin deputațiuni din diverse ținuturi; 2) ba dacă va face el convocarea nu va veni nimeni la conferință; 3) ba dacă îl iubești, trebuie să lucrezi să nu vină acolo vei ști pentru ce.

M. Asta e așa cum zici, m'am socotit și eu de multe ori și trebuie să spun, că nu aflu modu de a o scoate cu el la nimica.

B. (aprobă).

Eu. Gluma la o parte d-lor, ia să facem o încercare.

M. Eu nu mă pot vâri în frunte dar să o facă B.

Eu. Ori carele din amândoi este bun. Însă aș fi de părere, ca mai înainte de a face pasu să întrebăm cel puțin în trei locuri. Brașovu, Turda, Dej. Dacă-mi dați mie încredere, eu scriu bucuros.

M. Să telegrafiem. (Se scoală, se preumblă meditând). Apoi știți ce? hai să facem: numai mi-e teamă, că ne vom opri.

¹⁾ Iacob Bologa, consilier aulic trans. (1817—1888).

^{1 bis)} Aluzie la adunarea națională din Timișoara convocată la 20 Ianuarie 1869 de d-l Mocioni Al.

Eu. Și dacă ne vor opri am făcut mai mult, ca când n'am fi încercat nimica.

M. (către mine). Te rog fii bun, ia condeiul și concepe telegrama în numele meu.

M'am pus la masă l'am conceput. Toți trei am conferit câte 80 av. și m'am dus eu de le-am expediat.

Nu știu ce veți răspunde; ași voi însă să vă învoști și să scriem în toate părțile ca să vină câți încă se tânguiau toți despre ticăloșia noastră, că nu ne putem aduna și înțelege. Oamenii noștri insetează după o conferință și am îndrepta poate multe erori din trecut. Cât pentru loc am propus tot la Mercurea, pentru că M. voia să o facem tocmai în Cluj. Locul însă se poate schimba, este vorba de principiu. Am mai satorit ca Ș. să nu afle de toate acestea nimica, până când va fi de lipsă, și că după sosirea răspunsurilor să ne mai adunăm iarăși, mai chemând și pe H. ¹⁾ și numai aceia să se facă la ce ne vom învoi toți patru, pentru că vin încă multe de înțeles.

Iacă dară, că din o mică întâmplare se realizează un ce mare; Vreți să știți pentru ce grăbesc a vă comunica totul în detaliu? Dacă aveți oarecare dorinți și opinii, pe care ați voi să le vedeți realizate în obiectul acesta, apoi vă rog onorați-ne cu încrederea D=voastră și eu voi face tot ce poate atârna dela mine, mai vărtos căci sunt convins, că cele mai folositoare sfaturi *pentru*, pot să vină numai dela D=voastră.

Primiți asigurarea stimei mele distinse, cu care sunt pururea.

Al D=voastră

Sibiu, 20 Faur 1869.

servu devotat
Visarion Roman

⊗

Mult Stimate D=le!

Tot Sâmbătă când s'au expediat d'aici telegramele de întrebațiune în obiectu conferinței noastre, au sosit aici două răspunsuri, al treilea sosi Dumineca. Răspunsurile tustrele au fost afirmative. M. îndată după primirea telegrafului din Brașov voia să pășim la stilizarea apelului, a primit totuși propunerea mea de a aștepta și epistola promisă în telegram, în care vor fi desigur multe sfaturi și idei bune. Deci ne duserăm pe Dumineca toți trei cu d-l Bologa împreună la Rășinari la nunta unei rudeni ale mele; oaspe la acea nuntă fu și Pinciu dela Sânt Martin cu care încă s'a făcut înțelegerea de lipsa pentru conferință. Luni dimineața ne întoarserăm cu toții la Sibiu, unde aflarăm epistola D=voastră cu al treilea telegram sosit. Ne adunaserăm 4 inși (căci în Sibiu tot nu știau alții nimic de cugetul nostru)! *M. B.* și *H.* și *eu.* Se dete citire

¹⁾ Ion Hannia, protopop în Sibiu.

mai întâi de toate epistolei D=voastră, care ne umplu de bucurie și curaj, apoi micuța adunare mă însărcină pe mine cu conceperea unui apel scurt către inteligenții români pentru jurnale. Astăzi dimineață la 8 ore ne adunaserăm tot noi, s'a citit conceptul meu și s'a primit fără de nicio schimbare. Am mai pus noi pe hârtie numele mai multora, cărora ar fi a se scrie din partea lui M. și câte o epistolă. Ne-am pus și am deschis cu d=nu M. conceptu.

D=sa le-a scris apoi și pela 11 ore s'au pus toate pe poștă.

D. M. vă va mai scris și vă rog și eu. 1) Ca să aveți bunătate a nu lipsi dela aceea conferință. 2) că să binevoști a publica în jurnal câteva șire subscrise de D=voastră pentru aprobarea ideii și pentru îndemnare ca să vină mulți și 3) în ținuturile unde veți cugeta că este de lipsă a fi mișcați oamenii și dintr'altă parte, a scrie câte o epistolă în interesu conferinței.

Cred că prin această conferință, dacă nu va fi oprită se va smulge definitiv din mâna popilor conducerea națională, apoi acum când se fac chiar și p'aci încercări de-a slăbi declarațiunile noastre de neparticipare, conferința va putea mai mult ca orice să ne asigure triumful.

Tocmeala cu d-l Măcelariu pentru banca „Transilvania” este încheiată. D=sa are 1200 florini salariu pe an, plata cărăușiei și proviziuni, cari împreună cu pensiuinea D=sale îi asigură un frumos venit. Se va muta la Sibiu, ca până la adunarea generală să se de-prindă cu lucrul cel nou aici. Pentru România se vor face pașii mai târziu. Prin intrarea D=sale scopul ce l-am fost satorit ambii când eram în Brașov, se va realiza foarte curând, prin urmare banca „Transilvania” va fi de mare însemnătate pentru Români. Prin D=l M. noi mai căpătăm în Sibiu și un factor însemnat, pentru cauza națională.

Al d=voastră

Sibiu, 28 Faur.

servu

Visarion Roman

(Va urma).

Liberalism economic sau intervenționism de stat?

Aceasta a fost întrebarea ce și-au pus-o statele, încă cu secole înainte. Fiecare stat trebuia, să se pronunțe la care din aceste două sisteme economice crede potrivit a adera și care sistem va aduce mai multe foloase economiei lor naționale. Sistemul liberalismului economic bazat pe inițiativa particulară, sau intervenționismul de stat, unde statul dirijează tot procesul economic?

După cum pe tărâmul politic își făcuseră apariția două concepții opuse: stat totalitar și stat democratic, tot așa în domeniul activității economice se

desprind două teze contrarii: stat liberal și stat intervenționist. Intre aceste două mijloace de desfășurare economică au existat fricțiuni, cari au dăunuit timp îndelungat.

Economiștii liberali susțin, că prin intervenția statului în complexul vieții economice, nu se poate ajunge la rezultatele dorite, iar pe de altă parte intervenționistii afirmă, că adevărata cauză care mai secătuește încă economia popoarelor este rămășițele ultime ale sistemului liberalist. Formula inițiativei particulare, spun intervenționistii, că este de mult perimată și va veni timpul când va cădea cu totul în desmetudine. Statul în care principiile economiei liberale a câștigat mai mult teren, a fost fără îndoială Anglia, țara de obârșie a marilor capitaliști. Adam Smith în cartea sa „Cercetări asupra naturii și cauzele bogăției națiunilor” apărută la 1776, cristalizează și redă într'un mod clar și documentat, principiile care stau la baza doctrinei economice liberale. Opera acestui scriitor englez este un adevărat catechism al economiei politice. Deși, Adam Smith doctrinarul și omul politic dela sfârșitul secolului al 18-lea, pleda cu atâta încredere și argumenta atât de plastic toate principiile economiei liberale totuși în cariera lui politică s'a abătut întrucâtva dela percepțiile economiei liberale, intervenind în economia engleză spre a nu se ajunge la abuzuri, cum era și firesc acolo unde liberalismul era prea avansat. Astfel niciodată Adam Smith n'a propovăduit libertatea comerțului, când acesta ar fi dăunător economiei engleze. El ia măsuri pentru înăsprirea taxelor vamale și pentru protejarea produselor indigene, ca în chipul acesta economia engleză să obțină rezultate optime.

O altă țară care a adoptat economia liberală a fost Franța. E tipică legea Chapelier din 1791 prin care se interzicea orice asociație de oameni cari au aceeași profesiune sau același fel de industrie. Aceasta lege afirmă în mod categoric, că „Entre l'état et l'individu il n'y a rien”.

Prioritatea acestui sistem economic a dăunuit până la jumătatea secolului al 19-lea, când își fac apariția idei noi ce erau cu totul în contradicție cu opiniunile liberaliștilor. Friederic List este despicătorul de drumuri, este economistul care aduce un suflu nou în materie de știință economică. Opera sa intitulată „Sistem național de Economie Politică” apărută la 1841 este farul care luminează calea economiei politice, arătând că intervenția statului este necesară pentru ajutorarea economiei naționale. List se ridică cu toată vigurozitatea în contra lui Smith și a școlii sale liberale. Aceeași atitudine contrară o arată împotriva școlii liberale și Karl Marx în cartea sa „Capitalul”.

Ceea ce a accelerat prăbușirea liberalismului economic a fost:

1. Concentrarea producției în mâna câtorva, care organizând carteluri și trusturi ucideau concurența, căutând numai înșelarea consumatorului.

2. Prin introducerea mașinismului în viața economică lucrătorii, care duceau o viață aspră nu erau mulțumiți și de aceea au cauzat conflicte serioase.

Din aceste motive statul se vede pus în situația de a interveni, ca prin terapeutică sa economică, să remedieze toate chestiunile de interes colectiv. Astfel la începutul secolului al 20-lea se formează concepția intervenționismului de stat, înlăturând liberalismul economic.

Statul reușește rând pe rând să intre în toate chestiunile cu caracter economic; legiferează limita duratei lucrului, repausul duminical și alte măsuri de politică socială. Procedează apoi la înființarea monopolurilor de stat care aveau să îndeplinească un dublu rol:

1. A aduce venituri reale statului.
2. De a înfrâna specula.

Războiul mondial duce la ruperea echilibrului de forțe economice, la dezechilibrarea producției, reparației, circulației și consumației bunurilor. Aceasta stare haotică economică cerea în mod imperios intervenționismul statului, în economia particulară. Printre țările care se situează pe primul plan al intervenționismului de stat este Rusia, unde liberalismul economic și libertatea economică a individului n'au nicio valoare, statul fiind acela, care dă directive. Italia și Germania fiind țări cu regim dictatorial tot statul supraveghează și îndrumază economia națională. Chiar și în Anglia, patria liberalismului economic, intervenționismul de stat pătrunde mai ales după războiul mondial, culminând cu deflația monetară din Septembrie 1931.

După ce am arătat în mod sumar, care a fost politica economică a câtorva țări europene, să ne oprim puțin la România și să vedem în ce condițiuni s'a trecut la o economie dirijată. Intervenția statului în procesul economic de producție s'a produs încă din epoca neutralității noastre (1914—1916). Se înființează comisiunea centrală pentru exportul cerealelor și derivatelor, comisiunea pentru exportul vinului precum și comisiunea centrală de import. În 1919 ia ființă serviciul de control al valutei și de plăți externe, aceasta pentru susținerea cursului monetei naționale; iar la 1923 guvernul crează oficiul central de control al devizelor. Prin urmare se poate vedea cum intervenția statului în viața economică românească se accentuează tot mai mult după războiul mondial.

Zadarnic protestau comercianții și industriașii împotriva acestui intervenționism de stat, căci aceasta era singura cale care să facă posibilă remedierea economiei românești. D-l Victor Scărlătescu într'o carte a D-sale spune, că „Gangrena săpată în corpul economiei naționale, în urma ruperii raporturilor de forțe economice provocate de războiu trebuia operată, iar statul s'a simțit obligat să încerce orice terapeutică economică spre a determina învierea acestei economii. A fi lăsat în acele momente libertatea schimbului ar fi echivalat cu slăbirea totală a economiei naționale”.

Guvernele românești intervin tot mai mult în dirijarea vieții economice, astfel în Mai 1932 cu politica contingentării importului România începe să fie preocupată de ideea autarhiei, adică de a-și produce în țară tot ce-i trebuie. Această măsură de autarhizare a economiei românești era foarte bună pentru că aducea cu sine progresul economic și înăvuierea economiei naționale. Iată ce spune d-l Prof. Leon în studiul „Statul Național și Politica Economică” despre autarhie. „Așa zisele autarhii nu s'au constituit numai din nevoia apărării valutei naționale sau din trebuința creerii unei balanțe comerciale active; ele au luat naștere în deosebi din necesitatea politică de a crea o unitate economică cât mai completă”.

Pentru ca bunăstarea economiei noastre naționale să fie posibilă, se cere asigurarea unui standard de viață mai ridicat țaranului nostru, căutând să i se

mărească la cât mai mult posibil puterea lui de cumpărare.

Astăzi, când poporul românesc se află la o nouă răspântie de drumuri, când o nouă organizare politică e pe punctul de a se instaura în Europa, când fiecare popor tinde să-și clarifice țelurile și idealurile lui, realizarea și organizarea unei bune economii naționale se impune cu toată seriozitatea, spre a putea participa și noi la concertul celorlalte state europene.

PERIȘ DUMITRU.

Transformarea acțiunilor la purtător în acțiuni nominative.

Monitorul Oficial Nr. 71 din 25 Martie publică următorul decret-lege Nr. 811:

Art. 1. — Acțiunile societăților constituite și având sediul în țară, nu vor putea fi decât nominative.

Art. 2. — Acțiunile la purtător existente, ale societăților prevăzute de articolul precedent, se vor transforma de drept în acțiuni nominative, în condițiile articolelor următoare:

Art. 3. — Detentorii cu orice titlu a unor asemenea acțiuni, sunt obligați să le depună la sediul societății, sub luare de dovadă, în termen de o lună dela data publicării prezentei legi.

Când autoritățile publice au în depozit acțiuni la purtător, ele sunt obligate să le depună la societate spre transformare.

Detentorii aflați în străinătate sunt obligați să depună acțiunile la legațiile sau la consulatele române de carieră, în termen de 60 zile dela data publicării unui anunț special, în organul oficial de publicitate din acea țară. Osebit de aceasta, legațiile vor publica o invitațiune asemănătoare și într'unul din ziarele mai răspândite din capitala țărilor respective.

Legatiunile și consulatele vor trimite ministerului economiei naționale acțiunile depuse, care la rândul său le va comunica societăților respective.

Art. 4. — Societatea va transforma în nominative acțiunile la purtător, făcând mențiuni atât pe titlul depus, cât și în registrul de acționari, de numele, pronumele și domiciliul acționarului și al creditorilor gașiți.

Operațiunea va fi săvârșită de consiliul de administrație, în termen de 30 zile dela depunere, sub sancțiunea unei amenzi dela 50.000—100.000 Lei, ce se va aplica membrilor acestui consiliu.

Art. 5. — Acțiunile nedepuse în termenele mai sus arătate trec în patrimoniul statului.

Societatea va înscrie statul ca acționar, în registrul, liberând ministerului economiei naționale duplicate după acțiuni.

Art. 6. — Dispozițiunile prezentei legi nu se aplică acțiunilor, supuse procedurilor speciale de nominalizare cuprinse în legi anterioare.

Categoriile de acțiuni la purtător care nu trebuie transformate în nominative.

Ministerul economiei naționale face cunoscut că următoarele acțiuni nu intră în prevederile decretului-lege Nr. 811, publicat în Monitorul Oficial din 25 Martie 1941, privitor la transformarea acțiunilor la purtător în acțiuni nominative:

a) Acțiunile care conform statutelor societăților emitente sunt nominative;

b) Acțiunile societăților petrolifere nominalizate conform decretului-lege Nr. 2343/1940;

c) Acțiunile societăților care au dobândit concesiunea exploatării unui monopol de stat, nominalizate, conform decretului-lege Nr. 3472/1940;

d) Acțiunile societăților care au avut comisari de românizare și inspectori de control sau pentru cari ministerul economiei naționale a dat decizie de înglobare în regimul acestor societăți și cari sunt în curs de nominalizare, conform decretului-lege Nr. 533/1941.

Acțiunile la purtător se vor negocia ca și până acum cu obligația pentru proprietar sau detentator de a le depune în termenul arătat de decretul-lege din 25 Martie 1941, la societățile respective, în vederea nominalizării.

Modificarea legii pentru refacerea creditului.

În Monitorul Oficial Nr. 71 din 25 Martie 1941 s'a publicat următorul decret-lege:

Prin art. 52 și urm. din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, s'a prevăzut pentru instituțiile de credit, atinse prin aplicarea legii, dreptul să facă aranjamente cu creditorii lor, pentru o mai justă repartiție a pagubelor.

Sistemul legii a dat în cea mai mare parte rezultatele dorite și multe instituțiuni de credit au putut reveni la o situație normală, grație acestor aranjamente.

Pentru a asigura o cât mai completă realizare a scopului urmărit prin dispozițiunile de mai sus, a fost necesar, ca pe de o parte, să se asigure creditorilor de bună credință, posibilitatea de a obține sumele la care au dreptul, conform aranjamentelor, iar pe de altă parte, să se împiedice, ca anumiți creditori să exercite presiuni prin intentarea unor acțiuni în revocarea aranjamentelor, întemeiate pe diferite motive, în scopul de a obține avantaje suplimentare. Asemenea încercări sunt de natură să împiedice obținerea rezultatelor urmărite prin lege.

În acest scop s'a limitat dreptul de a cere revocarea aranjamentelor, rezervând acest drept numai creditorilor cărora nu li s'au plătit ratele stabilite prin aranjamente.

CRONICA.

Banca „Albina“. La 22 crt. a avut loc între formalitățile obișnuite, adunarea generală a băncii „Albina“ institut de credit și de economii, Sibiu.

Prezenți au fost 58 acționari, reprezentând 3498 voturi statutare. Între împrejurările de azi, când deplasările sunt împreunate cu multă osteneală, pierdere de timp și cheltuieli mari, numărul acționarilor întruniți este o dovadă de marele interes ce se poartă acestei prime instituții financiare românești din Transilvania.

După terminarea formalităților pentru constatarea numărului legal al acțiunilor reprezentate, se intră în ordinea de zi. Mai mulți acționari iau cuvântul, cărora d-l președinte Dr. Ilie Beu și d-l dir. gen. Dr. Mihai Veliciu li servesc cu informațiile necesare.

S'a aprobat raportul prezentat de Consiliul de Administrație și de Consiliul de Censori, precum și bilanțul pe anul 1940. S'a dat cuvenita descărcare atât Consiliului de Administrație cât și al Censorilor.

La propunerea acționarului d-l Dr. Nicolae Cristea, notar public, se hotărăște modificarea propunerii Consiliului de Administrație referitor la distribuirea dividendei și se stabilește o dividendă de 8% brutto în loc de 7%. Astfel un coupon corespunde la 40 Lei brut, resp. Lei 29.20 net pentru persoane fizice; Lei

31.20 pentru persoane morale și Lei 28.12 pentru celibatari.

Adunarea generală a reales în Consiliul de Administrație pe un period de șase ani pe d-nii Emilian Cioran, consilier arhiepiscopesc și Dr. Mihai Șerban, prof. univ., iar în Consiliul de Censori pe d-nii Matei Jiga, dir. de bancă, Dr. George Proca, consil. i. p., și Ioan Vătășianu, dir. gen. i. p. ca titulari, și pe d-nii Ioan Popa, prof., și Constantin Popp, dir. de bancă i. p. ca supleanți.

Adunarea generală s'a desfășurat într'o atmosferă de cordialitate și deplină armonie, dând un exemplu de urmat pentru toți aceia cari în zilele noastre de grele încercări, doresc o colaborare roditoare de continuitate economică.

Comunicare!

În urma evacuării Ardealului de Nord, **BANCA CENTRALĂ PT. INDUSTRIE ȘI COMERT S. A. CLUJ**, și-a mutat sediul principal în orașul **Turda**, având birourile în **Str. Șterca Șuluțiu Nr. 3**, unde activează independent de filiala sa din Turda.

Banca răscumpără cupoanele pe anul trecut la sediul său principal și la sucursalele sale din: **București (Str. Ion Ghica Nr. 2)**, **Alba-Iulia, Hațeg, Sibiu și Turda** cu **Lei 17 netto**.

În CLUJ banca a înființat o sucursală, iar în BISTRIȚA a menținut sucursala veche.

„ȚÂNȚĂRIANA“, casă de păstrare și credit popular în Țânțari.**CONVOCARE.**

Domnii acționari ai Băncii „ȚÂNȚĂRIANA“, casă de păstrare și credit popular, soc. an. în Țânțari, jud. Brașov, sunt prin aceasta invitați la

a XX-a adunare generală ordinară,

care se va ținea *Duminecă în 6 Aprilie 1941, orele 3 p. m.*, în sala festivă a școlii primare din loc cu următoarea

ORDINE DE ZI:

și anume:

1. Deschiderea și constituirea Adunării Generale;
2. Raportul Consiliului de administrație și censori asupra gestiunii din anul 1940;
3. Descărcarea Consiliului de administrație și Comitetului de censori pentru gestiunea anului 1940;
4. Distribuția profitului curat de Lei 29 913;
5. Alegerea a 3 membri în Comitetul de censori în locul celor trași la sorți: a) Iosif Gavrilă și b) inv. Vasile Ciolan din Țânțari precum și c) Gheorghe Beleiu din Vlădeni;
6. Fixarea jetoanelor de prezență pentru Consiliul de administrație;
7. Predarea acțiunilor noui proprietarilor lor, cari au plătit prețul confecționării lor de à 25 Lei la casa Băncii.
8. Eventuale propuneri anunțate Consiliului de administrație cu 24 de ore mai înainte de deschiderea Adunării Generale Țânțari, în 20 Martie 1941.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

„ȚĂNTĂRIANA“, casă de păstrare și credit popular în Țăntari, jud. Brașov.

Activ		Contul Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1940.		Pasiv	
		Lei	b.		
Cassa :				Capital social	1.175.000—
a) Numerar efectiv	— — — — —	150.424—		Fond de rezervă :	
Portofoliu de scont :				a) Rezervă legală	57.147—
I. Plătibil în țară :				Fond de amortisment	112.382—
a) În portofoliu	— — — — —	317.548—		Depuneri spre fructificare :	
Creațe în conversiune conf. legii din 7. IV. 1934 :				I. Din țară :	
a) În portofoliu	— — — — —	2.016.240—		1. Depuneri noi cu livrete de economii nominative	223.823—
Imobile	— — — — —	250.000—		2. Depuneri vechi	155.337—
Mobilier	— — — — —	6.001—		Efecte de plată :	
Conturi div. debitoare	— — — — —	21.724—		a) În țară	500.000—
Conturi transitorii debitoare	— — — — —	1.048—		Dividende neridicate	4.657—
Portofoliu de titluri :				Conturi diverse creditoare	28.146—
I. Titluri românești :				Conturi transitorii creditoare	7.550—
a) Efecte publice	— — — — —	970—		Beneficiu curat	29.913—
		2.763.955—			2.763.953—

Debit		Conturi de ordine		Credit.	
		Lei	b.		
Cauțiuni statutare	— — — — —	125.000—		Deponenți de cauțiuni statutare	125.000—
Debitori pentru aval și scris. de garanț.	— — — — —			Creditori pentru aval și garanții	
Efecte comerciale în gaj	— — — — —			Deponenți de efecte comerciale	
Cambii în circulațiune	— — — — —			Deponenți de cambii de circ.	
Efecte spre încasare	— — — — —			Remitenți de efecte spre încasare	
Ipoteci, Cesiuni	— — — — —	1.709.976—		Deponenți de ipoteci	1.709.976—
Titluri în gaj	— — — — —			Deponenți de titluri de gaj	
Depozite de titluri și alte valori	— — — — —			Deponenți de titluri și alte valori	
Debitori de titluri împrumutate	— — — — —			Creditori pentru titluri împrumutate	
Debitori pentru acreditive	— — — — —			Creditori pentru acreditive și diverse	
Ipoteci date de Bancă	— — — — —	650.000—		Creditori garanțați cu ipoteci	650.000—
		2.484.976—			2.484.976—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
		Lei	b.		
Cheltuieli de administrație :				Dobânzi încasate :	
a) Salare, indemnizații	— — — — —	10.800—		a) Dela portofoliul de scont	44.579—
b) Diverse	— — — — —	8.173—	18.973—	Venitul Imobilelor	2.650—
Beneficiu curat	— — — — —	29.913—		Comisioane încasate	1.657—
		48.886—			48.886—

Țăntari, la 31 Decembrie 1940.

Contabil autorizat: Nicolae Bărbat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: ss. Pr. Il. Gonjea.

ss. Stefan Ciolan.

ss. Pompiliu Taus.

ss. Nicolae Bărbat.

ss. Ioșif Scotea.

ss. Stefan Grama.

ss. Alexe Morar.

Verificat și găsit în conformitate cu Codul de Comerț, Legea Bancară precum și registrele Institutului.

Țăntari, la 16 Martie 1941.

ss. Dăstle Ciolan.

ss. Ioan I. B. Popa.

ss. Neculae Gramadă.

ss. Ioșif Gavrilă.

Censurat.

Tiparul Institutului de Arte Grafice „Dacia Traiană“, s. a., Sibiu.